

Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarut 2017.

(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)

Tamatta aningaaserivipput, nunatta karsia ilungersunartorsiorpoq. Naak aningaasap nalinga qaffasikkaluartoq, aalisakkanut akit qaffasikkaluartut, peqataanillu uuliap akia appasikkaluartoq ajorluartumik aningaasartuutigit aamma qaffakkiartupiloorput. Ineriartorneq tamanna peqqinnangilaq, misilittakkat tamarmik takutimmassuk, ulloq taanna nunap isertittagai apparpata taava tamatta aningaasartuutigit qaffakkiartulissapput. Ilaatigut pissutaavoq inuiaqatigiinni ingerlatat annikilliarternorat, kingunerivaalu akileraarutitigit isertitat ikinnerunerannik qaavatigullu suliffissaaleqisunut amerliartortunut ikiorsiissutit qaffallutik.

Ajortumik kinguneqassappat, aningaasartuutigit aqussinnaajunnaassavagut, taamaalippallu nunatsinnik ineriartortitseqataasussanik - piffissarlu qaninnerusoq isigalugu naalagaaffinngornissatsinnut atatillugu pisariaqartitatsinnik avataaniik aningaasaliissutissanik pissarsiniarnissarput ajornarnerulissaaq. Tamanna pissutigalugu ataatsimoorluta ilungersuutigisariaqarparput, ajortumik kinguneqarnissanik piviusunngunngisaannarnissaa.

Nuannersutaa aajuna, suli periarfissaqaraluarput pitsanngorsaatisannik iliuuseqarnissatsinnut, aningaasaqarnitsinnik qularnaarisussanik, kisianni piumassuseqarnissaq pingaarnersiuinissarlu pisariaqarput, aningaasartuutit qaffakkiartortiinnarnagit. Ajorluartumilli Naalakkersuisooqatigiit Siumut, Inuit AtaqatigiitParti Nalerarlu tamanna maannamut paasisimarpasinnngilaat.

Isumaga ersersikkumallugu immikkoortut naalakkersuisooqatigiit aningaasartuuteqarfiginerujumallugit oqaatigisimasaat arlallit oqaatigilaarusuppakka, tamatta aningaaserivitsinnik, nunatta karsianiit ullumi siunissamilu ungasinnerusumi artukkiisussat:

- Oqartussaaffinnik susassaqarfinnik arlalinnik Danmarkimiit angerlaassineq, siunissami tamatta aningaaserivitsinnut artukkiisussanik - naak ullumikkut akeqanngitsut
- Naalagaaffinngornissaq siuarsarniarlugu aningaasarpasuit maannamut atorneqalerput

- Ilinniarfinnik Nuummiik sinerissamut nuussinissaq, tamatta aningaaserivitsinnut annertuumik artukkiisussaq
- Aningaasat amerlanerusut inissialiortiternernut
- Aningaasat amerlanerusut inunnik isumaginninnermut
- Aningaasat amerlanerusut ilinniartitaanermut
- Aningaasat amerlanerusut inuussutissarsiornermut aamma suliffeqarnermut
- Aningaasat amerlanerusut nunanut allanut tunngasunut
- Aali aningaasartuutit tamaasa oqaatiginngoqaatiginagit, ilaannaai eqqaavakka.

Assiliaq ersarissunngorniarlugu massakkut taassavakka naalackersuisooqatigiit siunnersuuteqarfisimasaat qanoq sipaartoqarsinnaaneranut. Immikkoortulli taakku amerlanngillat. Naalackersuisooqatigiit sipaarniuteqassallutik, aningaasallu sumiik tiguneqassanersut - SIUNNERSUUTEQANNGILLAT - qanoq aningaasanik sipaartoqarsinnaaneranut. Tupinnaqaaq, assut, aningaasanik atuisoqarpoq, piginnisatsinnik.

Demokraatini aningaasaqarneq ataqatigiisooq soqutigaarput taamaattumillu Naalackersuisunut uku apeqqutigerusuppagut:

- Naalackersuisut 2018-mut aningaasanut inatsisiliussamaarpat oqimaaqatigiisumik, tassani tamakkiisumik akileraarut - uani isertitanut akileraarut eqqarsaatigineruarput - qaffattussaajunnaarlugu?
- Naalackersuisut akuersaarlutik sikisarsinnaappata, taava Demokraatiniit tusarusupparput Naalackersuisut qanoq iliorlutik isertitat aningaasartuutillu assigiisinniarneraat? Ilami qulaani taakkartukkakka ataqatigiinngilluaasaramik.
- Tassunga atatillugu Demokraatiniit paaserusupparput, siunissami aningaasartuuteqarfiit sorliit ikilisaavigineqassamaarnersut?

Demokraatiniit soqutiginnilarput aamma tusaarusunngilarput naalackersuisooqatigiinnit tunngavilersuutitoqqat tusassallugit, tamakku tusaakatappagut, tassalu ajornartorsiorneq qaangissagipput aatsitassarsiornerup ineriartortinneratigut aamma takornariartitsinermi periarfissarsuarnik aallartitserarnikkut.

Demokraatini pineqartut tamaasa tapersorsoraluarpagut, kisianni nassuerutigisariaqarparput

kissaatigisatsitut sukkatigisumik siuariartortoqanngimmat. Naliginnaasumik inuussutissarsiornerup ineriartortinnissaa tapersersortuuarput, inuiaqatigiit pigissaarneruleqqullugit - taamaasilluta aningaasaliilluarnerusinnaaleqqulluta. Kisianni avaqqussinnaanngilagut aningaasartuutigut, tamatta aningaaserivitsinnut artukkiigaluttuinnarneri. Unitsinngikkutsigimmi inuussutissarsiortut nunatsinnut amerlanerusunik aningaasaliinissartik soqutiginerulernaviangilaat, tatiginartumik, patajaatsumillu pissusilersunnginnatta. Pitsaasumik aningaasaatinik aqutsineq tatigineqarnerulernermik kinguneqartarpoq. Taama ajornanngitsigigaluarpoq.

Massakut saassavakka iliuuserisinnaasagut tigussaasut qularnaarumallugu aningaasaqarneq pitsaanerusoq patajaannerusorlu.

Siullermik suliffeqarfiutitta atugarissaarnerulernissaat pilersittariaqarparput, aningaasaliinissaq pilerinarneruleqqullugu. Ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat (selskabsskat) appariartigu, nunanut allanut unammillersinnaasutut annertussusilerlugu. Suliffeqarfiit periarfissarissaarnerulissapput aningaasaliinissaminnut taamaasillutillu sullivinnik pilersitsinissaminnut, tamatumalu qularnaassavaa isertitat amerlanerusut akileraarutit aqutigalugit taamatullu inunnik isumaginninnermut aningaasartuutit ikinnerusut.

Aappaatut innuttaasut pisortanit pilersorneqartut ilumoortunik suliffeqalersittariaqarpagut. Taamaaliussaagut sulinerup pilerinarnersinneratigut. Ajoraluartumik ullumikkut innuttaasut ilaannut sulinissaq aningaasatigut iluaqutitaqanngilaq imaluunniit mikisuaqqamik iluaqutitaqarpoq pisortanit pilersorneqarnermut naleqqiullugu. Tamanna allanngortinneqassaaq inunnik isumaginninnermik aqqissuusseqqinnikkut aamma akileraarnermik iluarsaaqqinnikkut. Inunnik Isumaginninnerup iluarsaattuunnerata qularnaassavaa ikiorsiissutit ilaasa appartinnissaat aammalu akileraarnermut aqqissuusseqqinnermi sulinerup ilanngaataq aqutigalugu qularnaassavaa, pisortat ikiorsiissutaannik pisartagaqarnermut naleqqiullugu sulinikkut ilunaaruteqarnerusalernissaq. Tassunga atatillugu iluarisimaarparput Naalakkersuisut nammineq taammasuk, sulissutigineqartoq aningaasat nammineq atugassat amerlisarnissaat sulinerup ilanngaammik eqqussinikkut.

Pingajussaattut allatut ajornartumik qiviartariaqarparput qanoq iliorluta ukiuni amerlanerusuni sulisarsinnaassanerluta. Piffissaq ungasinnerusoq isigalugu soraarnerussutisiaqalersinnaanermut

ukiut qaffangaatsiartariaqarpagut aamma allatut ajornartumk suliffeqarnermik pilersitsisariaqarpugut utoqqartagut ukiuni amerlanerusuni sulisinnaangortillugit.

Sisamassaattut ineqarneq pillugu aaqqissuusseqqittariaqarpugut, siunertaralugu nammineq illoqarnerup pilerinarnerulersinnissaa aammalu sulissutigisariaqarparput pisortat taperiaasiisa assigiinnigitsut inuiaqatigiinni sanngiinnersatsinnit iluaqutissarsivigineqarsinnaangorlugit. Tamanna ilaatigut pisinnaavoq illutaarnissamut taarsigassarsinermut atatillugu ernianut ilanngaataasartup qaffanneratigut, aamma nammineq inigisap attartortittakkap tigungissaata/pisiarinissaata ajornannginnerulersinneratigut aammalu ineqarnermut tapit allallu ineqarnermut tapiissutaasartut uppersaatitalimmik aningaasanik pisariaqartitsisunut inunnut taamaallaat tunniuttalernerisigut.

Tallimassaattut puiunngisaannassavarput, aalisarneq tassaammat isertitsissutigisartakkatta pingaarnersaat. Tamanna nuannerpoq aamma Demokraatiniit piffissaq iluatsillugu nuna tamakkerlugu aalisartortagut pikkorissut qutsavigerusuppagut ullut tamarluinnaasa suliuarnerat pillugu. Assut maligassiuuisuuvusi.

Puigussanngilarpulli aalisarneq ineriartortillugulu naleqqussassagatsigu, kinguaassagut aalisakkanik iluanaarniutigissallugit soqutiginarunik aamma pisassaqarsinnaaqqullugit. Taamaattumik allatut ajornartumik piujuaannartitsineq tunngavigalugu aalisarnissaq sulissutigisariaqarparput, pisuussutinik aalisapilunnissaq peqqeqqunagu allaat ukiorpassuarni iluaqutissarsivigisinnaajunnaarlugu.

Arfinilissaattut aamma aallartittariaqarparput nunatsinnut takornariat amerlanerusut tikittalernissaasa tunngavilersornissaa. Tamatumani aallartilluareerpugut Ilulissani Nuummi Qaqortumilu timmisartunut suluusalinnut mittarfinnik talliliiniarnitsigut, taamaakkaluartorli pingaaruteqarpoq suliap taassuma salliutinneqarnissaa. Tamatta neriuutigaarput aningaasaliisartut namminersortut isumaqatiginiarneqarsinnaajumaartut siunertaralugu aningaasaliinissaat imaluunniit sanaartugassat ilaannut aningaasaleeqataasinnaanissaat, pisariaqarporli maannamut naleqqiullugu annerungaartumik politikkikkut patajaatsumik ingerlatsinissarput. Tamatumani pisariaqarpoq, takutissallugu inuiaqatigiit aningaasarsiornerat aqussinnaallutigu. Taamaattumillu aamma

iluqautaanngilaq naalakkersuisooqatigiit taamaallaat aningaasanik atuiniartarmata ileqqarniataqaratillu.

Arfineq-aappaattut kingullertullu ilinniartaaneq iserfigillatsiassavara. Inuiaqatigiinni ilinniarsimassuseq qaffakkiartorpoq, tamannalu immini pitsaasuvoq. Kisianni naammangilaq. Meeqqat atuarfiani angusat nunanut assersuukkumasatsinnut naleqqiullugit sulii appasippallaarput aamma inuusuttut ilinniarsiini ilinniarsiinnilu qaffasinnerusuni ikerinnakkut taamaatiinnartartut sulii amerlavallaarujussuarput.

Ikioqatigiilluta innuttaasunut annerusumik paasitittariaqarparput, ilinniarsineq nammineq aggerneq ajortoq aamma inuiaqatigiinnit asulii tunissutisiaaneq ajortoq. Ilungersoqqaartariaqarpugut. Meeqqat Atuarfiani angajoqqaat atuarfiit ingerlanerannut akuunerusariaqarput. Isumagisariaqarpaat qitornamik atuarnissaminnut piareersimanissaat aammalu meeqqat nerisimallutik atuariartortarnissaat kiisalu isumagisariaqarpaat ilinniakkersarnissaat naggataatigullu qitornatik ilinniartittariaqarpaat ileqqorissaarnermut, ilinniartitsisut atuartitsilluarsinnaaqqullugit.

Inuusuttut ilinniarsiini aamma ilinniarsiinni qaffasissuni paasineqartariaqarpoq ilinniartuuneq ilungersunartuummat. Akunnernut atuartitsiviusunut takkuttarnissaq pisariaqarpoq aamma piareersartoqartariaqarpoq taamatullu sulii assat suliarineqartariaqarlutik.

Taasagut tassaaginnarput aqqissuusseqqinnikkut aqqittariaqavissortut pisariallit ilamininngui inuiaqatigiittut atugartuutut ingerlaannassagutta, maannakkut naalagaaffiup tapiissutigisartagai eqqarsaatigalugit ilungersunartumik inissisimalereernikuuvugut. Aamma aningaasanik pisariaqartitsinerput minnerulernaviannngilaq naalakkersuisooqatigiinnik aqutsisoqaratta naalagaaffinngornissamik nilliaateqarlualereersunik peqataanilli ernummatigillannguarnagu aningaasarsiornikkut inissisimanerput ilungersunartoq.

Oqareernittut massakkoqqissaaq iliuuseqartariaqarpugut. Nioqqutissiaatigut akigissaarput kisianni innuttaasunit iluamik malugisimaneqanngilaq. Ullorlu taanna aningaasaqarnerput mumippat, taava innuttaasut taakkuupput sakkortunerpaamik malugitinneqartussat. Allatut oqaatigalugu massakkorpiat - aningaasaqarnerput pitsaagallartillugu - iliuuseqartussaavugut

aaqqissuusseqqinnerillu aallartillugit. Kukkorujussuassaagut piffiit ajornerulernissaat utaqqeqaassagutsigu.

Taamatut oqaaseqarluta Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarut 2017 tusaatissatut tiguarput qilanaarlutalu saqqummiussatsinnut atatillugu apeqqutitta Naalakkersuisunit akineqarnissaannut.